

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 26.-
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.-
za ostalo inozemstvo . . . " 35.-

SLOVENEK

Inserati:
Enostolna petlistrstva (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Posebna oznakila, zabavila, esmirnice itd.:
enostolna petlistrstva po 20 v.
Poslano:
enostolna petlistrstva po 40 v.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijsko št. 24.797, ogrsko 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Rus, Turek in Armenec.

Baku, največje zakavkaško rusko trgovsko mesto ima revolucijo. Kdo vžiga ljudstvo proti Rusom, iz kakšnega vzroka? Armenski kapitalisti, ki imajo petrolejske vrelce v svoji lasti, gotovo ne; ti drže z ruskim činovnikom za žive in mrtve, ker tudi ta drži z njimi.

Iju je armenska povest stoletno mučenstvo. Kurdi in Čerkesi so jih ob pomoči turskih oblasti krvavo zatirali. L. 1876., med rusko-turško vojsko, je kurdski pogrom požgal 258 armenskih vasi, 32 samostanov in tri mesta. Berolinski kongres je določil, da mora Turčija poskrbeti za potrebne upravne izpremembe, ki naj varujejo krščanske Armence proti mohamedanskim Kurdom in Čerkesom, zgodilo se je pa ravno narobe.

Uprava je v Kurdistanu silno zanemarjena; nič pravih cest, nič železnic. Poleg poldivjih Čerkesov in Kurdoev (teh je 4 milijone) so še Judje in Kaldejci, oboji zvitni in glede na tujo last zelo sumljivi prebivalci ogromne dežele. Za izobrazbo ima smisla samo Armenec. Štiri petine tega ljudstva se peča s kmetijstvom, ena petina pa z obrtjo in trgovino.

Avstrija je sprejela materinsko katoliške Armence v svoje varstvo. V Galiciji imamo armenskega nadškofa, na Dunaju armenski samostan. Ali ne bi bila pravica naše države, da na tem temelju v neizmer-no našo korist dobi stopnjo tam, kjer se zdaj pripravljajo ruski kozak, da s kopiti svojih konj uniči armensko svobodo?

Zdaj pa revolucija! Bog se nas usmili z našo tolikrat napačno in vedno pomanjkljivo orientacijo glede na zunanjo politiko in na diplomatske spletke. Prej in boljše se spoznaš v kozjem rogu, nego v konglomeratu zvičajnosti, neodkritosrčnosti, obenem pa neprestance delavnosti politike ruske in njene francoske in angleške zaveznice, ki je poleg tega tako močna, da obvladuje javno mnenje.

Pa o tem dovolj. Za Armence gre. Pred seboj imam spis angleškega poslanca W. G. Innessa Impressions d' Arménie et du Kurdistan — The National Review, jan. 1914, in študiji prof. Maksima Kovalevskega, senatorja in odločnega zagovornika ruske politike, pa Mihaela Pavloviča, opozicionalca, z naslovom Rusija in Armenec. (R. int. apríl in maj 1914.) Vse novo; vsi trije poznajo od blizu ruske in turške Armence. Iz njih posnemam te-le podatke:

Armenci prebivajo v zakavkaški ruski guberniji, pod Turkom pa v večjem številu (vseh skupaj 2.600.000, po posamnih vilajetih pa po 30—35% po objektivni statistiki, po turški le okrog 15%) v šestih vilajetih (Van, Billis, Diarbikar, vzhodni Sivar in Adana in severni Alep) v Kurdistanu med Malo Azijo in Perzijo. Kur jih niso siloma pomohamedanili, so — monofizitski kristjani; ločili so se po kalcedonskem koncilu (451) od katoliške Cerkve, ki ga ne priznavajo. Patriarh (katolikos) stanuje v Erzerumu. En del se je l. 1440. na florenškem koncilu vrnil v katoliško Cerkve. Zedinjeni Armenci imajo tudi svojega patriarha. Turška vlada jih je do zadnjega časa preganjala. Na turškem ozem-

Politično je nekaj časa živela med Armenci misel velike, samostojne Armenije. Zadušili so jo pogromi in preganjanje na Turškem in Ruskem. Potem so začeli zahtevati avtonomijo v obeh državah. Za Turško je patriarh predložil načrt berolinskemu kongresu: Verska svoboda; zbornica, ki naj vanjo volijo vsi nad 25 let stari moški, kateri plačujejo direktne dave; guverner v Erzerumu bodi kristjan. On in drugi uradniki naj se imenujejo sporazumno z velesilami.

Zdi se jim neizogibno, da pridejo pod Rusa, od katerega vedo, da jim bo v narodnem oziru še huji od Turka, ki pa upajo od njega, da bo armenski kmet mogel v miru obdelovati svojo zemljo in da bodo industrialci, bankirji in trgovci varneje izvrševali svoj posel.

× × ×

Kako se nam godi.

Vojsk. poroč. stan, 19. avg. 1914.
To vprašanje je menda sedaj več ali manj vsem na jeziku. Saj menda ni v celi širni državi nobene družine, ki bi ne bila koga svojih dragih odposlala k veliki armadi, bodisi na sever ali na jug. Marsikako materinsko srce trepetava v bridkem strahu za svojega sina, marsikatera ljubeča žena ali nevesta pričakuje poročila. Poročilo pač pride, toda odkod? Na dopisnici je čitati samo »Feldpostamt Nr. . . .«, drugega nič. To je malo, veliko premalo za skrbeče ljudi, ki bi preradi vedeli, v katero smer neba naj se ozirajo za svojimi najdražjimi.

Vojaške granice, ki so ostale do leta 1850. veljavi.
L. 1809. so se Varaždinci iznova bojevali v vseh bitkah in praskah na Nemškem, Dolenje-Avstrijskem in Ogrskem. Dodeljeni sprednjim in tudi zadnjim vrstvom so imeli velikanske izgube.

Tri mesece potem jih vidimo v boju pri Bar-sur-aube (izgovori: »Barsirob«) na Francozem. Za svoje hrabro in neustrašno vedenje sta bila oba bataljona javno pohvaljena v armadnem povelju, možstvo si je pa vrhu tega še priborilo 13 kolanj za hrabrost. Narednik Sović je bil odlikovan z zlato kolanjo za hrabrost, ker je s polustotnjico, koje častniki so bili vsi med bojem ubiti, uspešno naskočil neko višavo, zasedeno po topničarjih. Izgubili so ta dan 3 častnike in 35 moč mrtvih in ranjenih. Dne 31. marca 1814 so dospeli v Pariz.

Zaeno z osvoboditvijo Nemčije sta generala Nugent in Radivojević osvobodila Istro, Dalmacijo, Kranjsko in Italijo. Stotnik Lagarić je na čelu 40 vojakov in hrvaskega ljudstva, ki je ostalo zvesto cesarju, v desetih dneh osvojil celo Istro. Za ta boj, ki mu ga ni para v zgodovini je prejel križec Marije Terezije reda.

V vojnem letu 1848.—49. so postavili Varaždinci krono svojim slavim činom. V.

LISTEK.

Nekaj črtic iz zgodovine varaždinskega pešpolka št. 16.

Spisal Dolenjski. (Dalje.)

Turške trdnjave so se udale šele po večtedenskem obleganju. Trdnjava Dubica n. pr. se je vzdržala 4, trdnjava Novi celo 8 mesecev. Pri napadu na prvo, ki ga je Laudon osebno vodil, se je narednik Jankopovič tako hlabro boril, da mu je maršal podaril zato 100 cekinov in mu dal upanje, da postane častnik.

Po končani turški vojski so graničarji je malo časa počivali, ker že l. 1792. je izbruhnila nova vojna proti Francozom, ki je trajala dolgih 11 let. Te vojne so se Varaždinci udeležili na vseh petih bojiščih: Na Nizozemskem, Nemškem, v Tirolah, v Švici in Lombardiji. Iz Varaždinskih, Banatskih in Karlovskih graničarjev se je sestavilo 6 bataljonov in razen teh še dva iz samih Varaždincev. Jedro tako sestavljenih bataljonov so tvorili Varaždinci. Vsem tem batalonom razen dveh so zapovedovali varaždinski štabni častniki. V to vojno je poslal varaždinski generalat 7000 moč, ki so se udeležili na Nizozemskem

sedem velikih bitk in obleganj ter več manjših bojov in prask. — Na Nemškem so se bojevali pod nadvojsvoda Karlom v 22 večjih bojih. — V Lombardiji so se odlikovali v bojih pri Lodiju, Lonatu, Castiglionu, Rivoliju, Arcu, Montovi in pri poskusih za rešitev te zadnje trdnjave. Pri Rivoliju se je boril tudi Varaždinski ženski poročnik Frančiška Scanagerta, ki se je bil izločil v akademiji v Dunajskem Novemestu. Ta amaronka se je bojevala tudi v vseh koalicijskih vojskah. V boju pri Genovi pa je bila ranjena. In šele tedaj se je izkazalo, da je bil poročnik ženska. Stopil oziroma stopila je l. 1801. v častno zasluženo pekajo.

L. 1798. so dobili graničarji temnorjave suknje in višnjeve hlače. Dve leti potem vidimo Varaždince v večjih pohodih na Nemškem in v Švici, kjer so se pri Štokah in Ostrah posebno odlikovali. Sredi maja 1799 l. se bojujejo zopet na znanem prelazu Šent-Gotardskem v največjem snegu Leta 1799. 1800. in 1801. so se udeležili 19 bojov in bitk v Lombardiji.

Izmed 101.692 graničarskih bojnikov, ki so odkorakali v letih 1792.—1801. iz domovine, se jih 38.583 ni več vrnilo vanjo.

Po italijanski vojni l. 1805. je dal nadvojvoda Karl kot državni in vojni minister sestaviti nove postave v varstvo

se mora sedaj izkazati; šele sedaj se učiti ne pomaga veliko. V zadnjem trenotku potrebno vtepati v glavo, je izgubljeno delo. Razmerje med moštvo in častniki je zato čisto drugačno nego v vojašnici; pa ne da bi bila izginila disciplina — nikakor ne; kaj takega misliti, bi bilo nespametno. Toda razvilo se je neko zaupno razmerje, ne da bi človek sam vedel, kako. Moštvo šele sedaj spoznava, zakaj in čemu je bilo treba tolikokrat slepo ponavljati eno in isto, čemu je bila potrebna disciplina — in zato zaupa; častnik pa nasprotno nima nobenega povoda za šikane, marveč je vesel, da more z dobro izvešanim moštvo pokazati, kaj je dosegel in šele bo. To zaupno razmerje med moštvo in častniki daje celumu vrvenju v taboru neki poseben čar. To je, recimo kratko: avstrijsko. Najstrožja disciplina brez pretirane ostrosti — in vse gre izbornu.

Toliko o moštvu; naši ljudje so torej lahko brez skrbi. Sedaj pa k nam: Zajutrek približno ob 8. uri, potem »posel«; ta pojč je večini izmed nas znan, ker smo skoraj vsi služili. Ali streljamo iz revolverjev, »da nam naše orožje ni v nevarnost, marveč v varnost«, kakor je šegavo pripomnil naš ljubeznjivi poveljnik, ali se vrši kaka razprava, predavanje itd. Ob 12. uri kosilo. Potem delo, več ali manj; zaenkrat manj, kajti cenzorjevo oko bdi. Sicer vam je pa bilo menda itak uradno naznanjeno, kateri razlogi so merodajni za »rezervirano zadržanje«, in vredni so res poštovanja. Popoldne se zberemo v večjih ali manjših skupinah bodisi v Kazini ali v »hotelu«, čegar čudovito nizke cene vendarle ne opravičujejo popolnoma pre-

cejšnje nesnažnosti. Sicer je ondi vse dobiti — toda raje ne! Tu lete ostre pišice sem in tja, ondi se politizira, pri drugi mizi igra nedolžni »domino« ali domači tarok — vse brez strankarstva in prepira. Vse stranke, Avstrijci, Ogrji, inozemci itd. smo v najlepšem soglasju med seboj. K temu majhne ljubosumnosti, ki so med nami žurnalisti itak neizogibne, tako da je človek lahko vesel, da nima nobenega konkurenta.

Lakota nas zopet zbere pri častniški mizi k večerji; priprosta meščanska hrana z vojno postrežbo. Vino in pivo imamo, tudi smodke in svalčice; tako nekako je, kakor na velikih manevrih.

Za sedaj — a samo za sedaj — smo od ostalega sveta skrbno ločeni. Ne zvevmo in ne vidimo več kakor ostali svet. Tudi za našo radovednost je korespondenčni urad edini vir, iz katerega pijemo. Seveda se vsako ugodno poročilo z bojiščna živahno komentira, kombiniramo in razlagamo, armade premikamo sem in tja kakor šahovske figure — generalni štab bi imel veliko opraviti, če bi hotel naše želje itd. spraviti v red. Manjka le še biroja za stave, kakor pri dirkah.

Na cesarjev rojstni dan smo dobili kot lepo darilo prvo pošto. Točno čez teden dni! To je bilo veselja. Vilice smo odložili, nihče ni več čutil potrebe po jedi in pijači, vse je bilo pogljobljeno in pogreznjeno v pisma in časopise do pozno v noč. Jaz sem moral za enkrat še potrpeti, toda upanje na »boljše čase« je tudi nekaj vredno. Zato sem tudi zelo dobro spal.

Koliko časa se nam bo še tako godilo? Kdo vé!

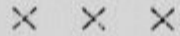
Zmagoslavni pohod nemške armade na zahodnem bojišču. — Francoska armada razbita in pobita. — Nemška armada na polu v Pariz.

Nemške čete na zahodnem bojišču so razdeljene v tri velike armade: Prva nemška armada pod poveljstvom bavar. prestolonaslednika, v Lotarinski in Alzaciji, druga nemška armada pod poveljstvom nemškega (pruskega) prestolonaslednika, ki se je zbrala na Luksemburškem in tretja nemška armada, ki operira v Belgiji. Da bo pregled lažji, hočemo v naslednjem opisati dosedanje uspehe teh treh armad posamezno.

PRVA NEMŠKA ARMADA.

Ta armada se je zbrala za utrjeno črto reke Saar. Francozi so udrli, da bi preprečili napredovanje nemških čet, iz Nancy-ja z glavno armado — nemški generalni štab čeni to armado na 8 francoskih armadni zborov, ki štejejo okoli pol milijona mož — južno od Metza proti Saargemünde (mesto ki leži ob izlivu reke Blies v Saaro in šteje okoli 15.000 prebivalcev). Armada bavarskega prestolonaslednika je stopila iz defenzive v ofenzivo, pognala Francoze v beg in jih sedaj zasleduje že na francoskem ozemlju na črti Luneville—Blamont. Luneville leži na desnem bregu reke Meurthe, kjer se vanjo izliva Vezouze. Ima okoli 20 tisoč prebivalcev in je železniška postaja na progi Pariz—Nemški Avricourt in L. Gerbeviller. Blamont je pa glavno mesto

istoimenskega kantona, ki ima okoli 4000 prebivalcev in je železniška postaja na progi Igney—Avricourt proti Cirey-u. Ta uspeh nemške armade je omogočil Nemcem, da pridejo za hrbet francoskim četam, ki so udrle v Zgornjo Alzacijo. Razumljivo je tedaj, da se Francozi z vso naglino umikajo iz Alzacije. V Luneville so nemške čete že v korakale. Nemci so ujeli okoli 10 tisoč Francozov in 150 topov.

DRUGA NEMŠKA ARMADA.

Zaeno z operacijo prve armade je udrli nemški prestolonaslednik s svojo armado iz Luksemburga v francosko ozemlje, in premagal na obeh straneh Longwy-ja se nahajajočega sovražnika. Longwy leži na desni strani reke Chiers blizu južne belgijske in jugozahodne luksemburške meje in ima okoli 8000 prebivalcev. Mesto je moderno utrjeno. Druga nemška armada se nahaja sedaj severno od francoske trdnjave Verdun.

Ta armada bi lahko sedaj med francoskimi četami, ki jih je na eni strani pritegnila nase prva armada in med onimi francoskimi četami, ki operirajo v Belgiji, udrila nemoteno proti Parizu in tako prišla za hrbet francoskim četam v Belgiji.

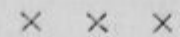
Danes poroča c. kr. korespondenčni urad naslednje:

Francoska armada pretrgana.

Berlin, 25. avgusta. Vsled zmage druge nemške armade pod poveljstvom nemškega prestolonaslednika je francoska armada pretrgana. Francozi so v tej bitki vporabljali že čete iz svojih kolonij.

Važnost zmage armade nemškega prestolonaslednika pri Longwyju.

Berlin, 25. avgusta. Koresp. urad.) O važnosti zmage armade nemškega prestolonaslednika na zahodnem bojišču severno od Metza ob belgijsko-luksemburško-nemški meji pri Longwyju se poroča iz nemškega glavnega stana, da je bila francoska armada raztrgana in da se je umikanje francoske armade izpremenilo v nereden beg. Kavalerija zasleduje sovražnika. Nemška ofenziva je raztrgala francosko armado. Bitka se je bila v ozemlju, ki je pokriva gozd. Topničarji niso mogli z ognjem iz topov pripraviti napada, vsled česar je zmaga še bolj slavna.

TRETTJA NEMŠKA ARMADA.

V Belgiji so Nemci po zavzetju Lüticha prodirali na eni strani proti Bruslju in ga zavzeli, na drugi strani pa proti trdnjavi Namur, katero je oble-

gajo. Namur je zadnji zadržek za nemške čete v Belgiji na poti proti Parizu. Nemci so nepričakovano hitro spravili pred Namur težke oblegovalne topove, ki že od sobote naprej mečejo pogubonosni ogenj v trdnjavo.

Eno je gotovo: Na nemško-belgijsko-francoskem bojišču bo padla prva odločitev, ki bo najbrže merodajna v sedanji svetovni vojski. Zato je razvoj dogodkov na tem bojišču za Nemce velik važnosti. Da bo ta odločitev izpadla ugodno, nam pričajo dosednji uspehi nemške armade.

Najboljše bi bilo za Francoze, ako takoj ponudijo mir Nemčiji, ki bi sedaj še razmeroma ugoden za francosko republiko. Kasneje, ko bodo dospole nemške čete pred Pariz, bo Nemčija tam diktirala Francozom mir, kojega pogoji bodo gotovo veliko hujši nego oni leta 1871. Francoska bi morala spoznati, da se ji ne izplača radi prijateljstva z Rusijo in Srbijo izpostaviti

se nevarnosti, da nastane v deželi revolucija in da bo moral narod nositi sramotni pečat premaganca. Franciji se kruto povrača dosedanje delo. Namesto organizatoričnega dela za obrambo domovine, je bilo edino delo njene vlade preganjanje vsakega verskega življenja. Razumemo vzdihe vjetih francoskih častnikov: »Oh la pauvre France!«

ŠPIONAŽA POTOM GOLOBOV-PISMOŠEV.

Stuttgart. Poveljstvo 13. nemškega armadnega zbora poroča, da so pri Andernachu ujeli francoskega goloba-pismošo, ki je imel napisane natančne podatke o transportih nemških čet. Golob je bil najbrže izpuščen na Virtemberskem ali Badenskem. Možno je, da je v teh deželah več francoskih postaj za golobe-pismoše. Poveljstvo prosi občinstvo, naj na to pazi.

Vojska med Japonci in ameriškimi Združenimi državami.

Japonska se je s svojim ultimatumom Nemčiji nekoliko prehitela in uračunala. Ostane nam še en faktor, na katerega ne smemo pozabiti in to je jako močan in znamenit — ameriške Zedinjene Države. Dosti je že izjav, iz katerih moremo z neko gotovostjo sklepati, da Amerika ne bo mirno gledala, kako se širi Japonska, tista Japonska, ki je začela škiliti na ameriškanske Filippine, tista Japonska, ki s svojimi delavci in izseljenci hoče poplaviti Zedinjene Države. More se reči, da bi vojska med Zedinjenimi Državami in Japonsko bila v celi Ameriki zelo popularna. Tako danes še sploh ni gotovo, da bo de li Japonska toliko močna, da izvrši v resnici ono grožnjo, ki jo je izrekla v svojem ultimatu, ali ako je izvrši, mogla bi biti zato kaznovana. Japonska bo pa, končno tudi spoznala, da se svet vrti. Prišel bo čas, ko bodo pohlepni Angleži, pa tudi Rusi stegovali roke po njeni posesti, takrat bo pa Nemčija plačala Japonski sedanjeno njevo postopanje mило za drago.

O napetem razmerju med ameriškimi Zedinjenimi državami in Japonsko smo dobili naslednje brzojavke:

V Tokiju so izvedeli, da ojači Amerika svoje vojno brodogrje v Vzhodni Aziji.

Kodanj, 23. avgusta. Radi japonskega postopanja proti Nemčiji so v Združenih državah Severoameriških zelo razburjeni. Vlada je odposlala brodogrje na Filippine.

Washington, 24. avgusta. Ameriške Združene države izjavljajo, da bi napad Japonske na Klaučau pomenil povod za vojsko Ameriških Združenih držav proti Japonski.

Zedinjene države imajo: 39 velikih bojnih ladij — 10 oklopnih križaric — 25 križaric — 30 topničark — 62 torpednih rušilcev — 28 torpedovk — 46 podmorskih čolnov — 10 monitorjev — 6 ladij za posebne namene, več ladij za brambo obrežja in prevoz čet.

Japonska ima: 14 velikih bojnih ladij — 8 linijskih križaric — 22 križaric — 15 ladij za brambo obrežja — 8 topničark — 59 torpednih rušilcev — 57 torpedovk — 17 podmorskih čolnov.

Vlada v Maroku izgnala zastopnika nemške države.

VLADA V MAROKU IZGNALA ZASTOPNIKA NEMČIJE.

Berlin, 24. avgusta. (Kor. ur.) Wolf-ov urad poroča: Ravnokar je došla iz Palmera brzojavka nemškega diplomatičnega zastopnika v Tangerju pl. Wagnerja, ki poroča, da mu je maročanska vlada, dne 19. avgusta izročila potne liste in ga z vsem osebnem poslatištvom z nasilnostjo spravila na francosko križarico »Cassad«, ki ga je prepe-ljala v Palermo. Ta brutalni napad v glavnem mestu mednarodne cone Maroka, ki ni pod protektoratom Francije, ampak so zastopniki sigmatarnih velesil izvrševali kontrolo nad vlado, pomeni od strani Maroke in Francoske tako nečuvno kršenje mednarodnega prava, kakršnega zgodovina ne pozna. Ker leži Gibraltar nasproti Maroku, se razume samoobsebi, da se je to nasilstvo moglo izvršiti v soglasju z Angleško, tisto Angleško, ki je vojno napoved Nemčiji olepšala z besedami, da mora varovati nedotakljivost mednarodnih pogodb.

Sijajna ofenziva naših čet ob Visli. — 20.000 Rusov ob bukovinski meji premaganih. — 200 ruskih častnikov ujetih. — Dva ruska generala padla.

USPEŠNA OFENZIVA NASIH ČET OB VISLI.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Vojni poročevalski stan naznanja uradno: Ofenziva naših čet na obeh straneh Visle nemo-teno napreduje. Na zapadnem bregu Visle so naše čete združene z nemškimi zavezniki med drznimi boji prekoračile goro Lysa ter so včeraj dospete do oddelka reke Kamiene med Kielcami in Radomom. (Radom je približno 200 km od avstrijske meje.) Na vzhodnem bregu Visle so naše zmagovito prodirajoče čete 23. avgusta pri Krasniku na cesti v Lublin odbile močno

skupino dveh ruskih zborov. Nad 1000 ranjenih Rusov, med njimi mnogo častnikov, je prišlo v naše roke. Zaplenili smo mnogo zastav, strojnih pušk in topov.

20.000 RUSOV OB BUKOVINSKI MEJI PREMAGANIH.

Dunaj, 25. avgusta. (Kor. urad.) Vojni poročevalski stan naznanja uradno: Napad 20.000 Rusov, večinoma konjeničstva, na bukovinsko mejo, smo pri Nowosielecu popolnoma odbili ter vjeli več stotin sovražnikov. Rusi so se begoma umikali ter pustili na mestu mnogo bojnega gradiva.

Vsestransko izobrazeno 2504
dekle želi mesta služkinje

pri pošteni družini ali pomoč gospodinjstev ter ob enem pomoč v trgovini, v čemer ima tudi prakso. — Prijazne ponudbe pod »Marjivna«, Gorica, ulica Seminario 3, dvorišče.

Za
„Mestno zastavljavnico“

kom. posredovalnica posreduje kakor preje ob delavnikih od 9. do 11. ure in od 3. do 5. ure popoldne. Vsa pojasnila brezplačno, za pisemne odgovore naj se prilaga znamka 10 vin. Ljubljana, Kolodvorska ulica 6. 2589 2

Varni dojenčkovi 165

Sladni čaj znamka »Sladin« je rešil dojenčke, pri katerih so druga otroška redilna sredstva odklela. Vzgojenje s Sladinom je polovico cenejše. Prihrani se tudi na mleku in sladkorju. 1/4 kg zavoj stane 60 vin. in se dobi tudi pri trgovcih. Po pošti 5 zavojev 4 K franco pri izdelovalstvu, lekarnarju Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani. Njegova žena je vzgojila s Sladinom 8 zdravih otrok. Na stotine mater to vzgojenje, posnema z najboljšim uspehom. Za odrasle je Sladin edini zajtrk, kateri daje kri, moč, mirne živce, zdravlje. Je polovico cenejši kakor vsak drug zajtrk in prihrani tudi na mleku, sladkorju. Za bolne je Sladin izvrj zdravila. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstrasse 109, Radeckyplatz 4, Josefstädterstrasse 25. V Gradcu: Sackstrasse 4. V Trstu, drogerija L. Camauli Gio. di Quadrifella 703; v Gorici Mazzoli E. trgovec; v Celju Hočevar, trgovec; v Celoveu Hauser, lekarnar; v Mariboru König, lekarnar 109.

Razglas.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani naznanja, da je upravni odbor v svoji seji dne 23. marca 1914 sprejel nov § 25 a kot dodatek k pravilom, ki se glasi:

„Dodatek k pravilom hranilnice kmečkih občin v Ljubljani.“

Sprejemanje vložnih knjižic vrednostnih papirjev in listin v shrambo.

§ 25 a. Hranilnica je upravičena vrednostne papirje in listine sprejemati v varno shrambo.

Tudi je hranilnica upravičena sprejemati v shrambo lastne vložne knjižice proti izročitvi depozitnega potrdila.

Določbe na shranjene vložne knjižice se morajo opraviti na vsak poljubni način, dvigi pa so dopustni le proti predložitvi depozitnega potrdila.

O vsaki nadaljnji vlogi in o vsakem dvigu je izdati stranki knjižni izvleček, ki naj izkazuje stanje vložnega imetja.

V slučaju, da prevzame hranilnica v shrambo vložne knjižice varovancev, katere je po naročilu pristojnega sodišča vinkolovati, je o tem izročiti deponentu depozitno potrdilo, ob enem pa naznaniti prejem varstvenemu sodišču. Dalje je o vsaki vlogi in vsakem dvigu obvestiti zakonitega varovančevega zastopnika in varstveno sodišče; temu je poslati izkaz o vrednostnem stanju vložne knjižice.

Depozitnega potrdila pa ni treba predložiti v slučaju, ako se na ukaz varstvenega sodišča in vložne knjižice varovanca del glavnic ali obresti odpošljejo po pošti ali pa po poštni hranilnici.

Sicer pa veljajo za depozitno poslovanje tozadevna določila opravilnega reda, ki se morajo potrditi od politične deželne oblasti.

in da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko ta dodatek z odlokom z dne 20. avgusta 1914, št. 18.121, odobrila. 2601

Ravnateljstvo Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani.

Naročajte „Slovenca“!

Stanovanje

(lepo solnčnato) s 3 sobami in vsemi pritliklinami v Prisojni ulici 3, I. nadstropje, se odda za novembrov termin.

Komptoaristinja

Slovenka, sedaj bivajoča v Zagrebu, pridna, mlada, prav dobro izurjena v vseh komptoarinih poslih v slovenskem, hrvatskem in nemškem jeziku, želi mesta kjerkoli v slovenskih deželah. Ceniene ponudbe se prosijo na naslov: Dragica Wostner, Zagreb, Trilinska cesta 47. 2596

Kupim vsako množino starega bakra, cina, cinka, mednine in svinca

po najvišjih cenah. 2550

Fr. Stupica,

trgovec z železnicno in poljedelskimi stroji v Ljubljani.

Kuharica

(pošteno in tiho dekle), ki zna dobro in varčno kubati, kakor tudi druga gospodinjstva dela opravljati, želi službo v kakem župnišču na deželi. Ponudbe pod »Gorenjka 2591« na upravo tega lista.

Zaradi prenosa gostilne odnosno opustitve prenočišča na Taboru št. 3

razprodajam

več različne (še nove) sobne in gostilniške oprave in priprave: Kompletne postelje, nočne omarice, mize, stole, različno posodo in ostanek nekaj sto litrov pristnega v.n., vse po nizki ceni. 2584

Posebna prilika, ogleda in kupi se lahko vsak čas na Taboru 3, v Ljubljani.

Št. 8466/V. u.

Razglas.

Mestni magistrat daje na znanje, da »Okrajna podporna komisija za Ljubljano«, katera po zakonu z dne 26. decembra 1912, št. 237 drž. zak., odločuje o **podlitv državnih podpor za svoje vpoklicanih vojakov**, že posluje in sicer v posloplju c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

Pri tej komisiji se pa prošnji za podporo ne more vlagati, ker komisija o takih prošnjah samo odločuje.

Kdor hoče za državno podporo prositi, naj se zglesi na mestnem magistratu in sicer v I. nadstropju takozvane Galetove hiše v sobi števec 5 z napisom »Mestni policijski urad«, kjer mu bode v to določeni uradnik na uradnem formularju spisal prošnjo, za katero ni treba koleka.

Pravico do državne podpore imajo le zakonska žena, zakonski potomci, zakonski predniki, bratje in sestre, tast in tašča, nezakonska mati in nezakonski otroci mobiliziranih črnovojnikov, črnovojnikov in za osebna dela v vojne namene poklicanih oseb, če lahko dokažejo, da jih je vpoklicanec vzdrževal in je vsled njegovega vpoklica njihovo preživljanje v nevarnosti.

Vsakogar se v interesu hitre rešitve njihove prošnje opozarja, naj prinese s seboj sledeča dokazila in potrdila:

1. Za vse osebe, za katere se prosi podpore, krstne, oziroma poročne liste;
2. potrdilo od c. kr. policijskega ravnateljstva (Bleiweisova cesta 22, zglaševalni urad), da so prosilci, oziroma tudi vpoklicanec, zglašeni v okolšišu ljubljanskega mesta;
3. potrdilo hišnega gospodarja ali njegovega namestnika, katerega občinskega svetovalca, okrajnega načelnika, župnika ali druge zanesljive osebe, ki pozna razmere prosilcev, ali imajo prosilci kaj premoženja, ali so z vpoklicanim skupaj živeli in ali jih je ta v resnici vzdrževal. Če prosilci z vpoklicanim niso skupaj stanovali, je treba v potrdilu navesti znesek, s katerim jih je podpiral (n. pr. odrezki poštinih nakazil);
4. potrdilo hišnega gospodarja, koliko plačujejo prosilci stanarine;
5. če ima kdo lastno hišo ali posestvo, potrdilo kake zanesljive osebe, koliko je hiša ali posestvo vredno, koliko je na njih dolga in davkov, ali so v hiši oddana stanovanja za stranke, oziroma ali je posestvo (deli posestva) dano v najem, in koliko znašajo stanarine, oziroma najemnine;
6. potrdilo delodajalca, koliko je imel vpoklicanec mezde ali plače in ali je ta sedaj ustavljena;
7. pri samostojnih obrtnikih (tudi pri trgovcih) potrdilo magistrata, da so obrt do vpoklicca izvrševali; dalje potrdilo zadruga, če pa zadruga ni, potrdilo hišnega gospodarja ali kake zanesljive osebe, koliko so imeli pred vpoklicem pomočnikov in koliko jim je obrt poprečno donasal ter da se obrt vsled vpoklicanca sedaj nič več ne izvršuje (je ustavljen) ali pa, koliko pomočnikov imajo še sedaj in koliko jim obrt še nese;
8. pri samostojnih posestnikih, ki se preživljajo z obdelovanjem zemljišč, vrtov i. t. d. potrdilo kake zanesljive osebe, ali so delali redno brez tuje pomoči ali s kakimi tujimi močmi in koliko jim je posestvo povprečno neslo;
9. pri vseh čez 14 let starih svojcih, za katere se prosi podpore, potrdilo hišnega gospodarja ali kake zanesljive osebe, da ničesar ne služijo, oziroma potrdilo delodajalca koliko da služijo ali kako so drugače preskrbljeni (kot vajenci i. t. d.);
10. pri nezakonskih otrocih vpoklicančevih potrdilo nadvarstvene sodnije, da je vpoklicanec njihov oče in koliko je za nje plačeval alimentov ali kako je drugače za nje skrbel.

Mestni magistrat ljubljanski dne 23. avgusta 1914.

Št. 15.751. **Razglas.** 2598

V nekaterih občinah kamniškega okraja, ki mejijo na ljubljanski okraj, se je v večjih slučajih pojavila

steklina.

V posameznih slučajih se ni moglo dognati, odkod so stekli psi prišli, in kje so se klatili, vendar je opravičeno domnevanje, da so se stekli psi zatekli v ljubljanski okraj in celo v mesto Ljubljano ter tu okuzili druge pse. Pripetilo se je zadnje dni v Ljubljani v istini več slučajev, da so psi osebe napadli in jih ogrizli.

C. kr. deželna vlada je vsled tega v svrhu, da se **zabrani razširjanje stekline**, na podlagi §§ 2, 41. in 42., zakona z dne 6. avgusta 1909, drž. zakona št. 177, in izvršilne naredbe z dne 15. oktobra 1909, drž. zak. št. 178 z odlokom z dne 13. avgusta 1914, št. 24631 do preklica zaukazala sledeče:

1. V področju mesta Ljubljane, nadalje v občinah Ježica, Dev. Mar. v Polju, Šmartno, Moste, Podgorica, Zgornja Šiška, Črnuče, Št. Vid in Vič političnega okraja Ljubljana morajo se imeti vsi psi **eprenehoma na verigi ali pa morajo imeti nagobčnike, ki zabranjujejo grizenje.**
 2. Prepovedano je slej ko prej s seboj jemati pse v javne prostore.
 3. Pse, ki so se zalotili zoper te predpise, je takoj pobiti; proti posestnikom takih psov se bo uvedlo kazensko postopanje.
 4. Vsakdo mora svojega ali njemu v varstvo izročena psa, če pride taisti v dotiko s steklimi ali stekline sumljivimi psi, ali če zapazi na psu znake stekline ali take znake, iz katerih je domnevati izbruh stekline, dati pobiti ali pa tako zavarovati, da ni nevaren za okolico; tudi mora o tem, kakor je predpisano, pri županstvu naznaniti.
 5. Prestopki tega razglasa, ki stopi takoj v veljavo, kaznovali se bodo po kazenskih predpisih prej navedenega zakona.
- To se daje javno na znanje.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 24. avgusta 1914.

<p>„BALKAN“ trgovska, špedicijska in komisijska delniška družba podružnica LJUBLJANA Dunajska cesta 35 (Centrala: TRST) Telefon št. 100</p>	<p>Mednarodna špedicija, špedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redno, užitniki podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za SELITVE in PREVAŽANJE POHISTVA v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvami vozovi. Shramba pohistva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. itd.</p>	<p>Špedicijski urad, generalni zastop in prodaja voznihi listov „DALMATIE“, delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcovich & Co., Trst. — Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred.</p>
Zmerne cene.	Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.	Točna postrežba.

	<p>Vojaški trpežni čevlji</p> <p>se dobe v zalogi tovarne</p> <p>Peter Kozina & Ko.</p> <p>Ljubljana, Breg št. 20.</p>	<p>Enotne cene</p> <p>K 14.—, 17.—, 26.—.</p> <p>Nepremočljivo Water-proof-usnje</p> <p>K 24.—, 26.—.</p>	
--	--	---	--